

Redderen

Nr. 8 › Oktober 2017 › 40. årgang

Redderen

udgives af
Reddernes Landsklub

Redaktion:

Morten Andersen
Ringstedgade 128
4700 Næstved
Mobil: 20 76 17 22
E-mail: moa@falck.dk

Journalist:

Flemming Frederiksen Kyster (DJ)
Langesøvej 67, 7000 Fredericia
Mobil: 28 91 29 80
E-mail: journalist@redder.dk

Produktion:

PE offset A/S, Varde
www.peoffset.dk
Annoncesalg: Winnie Vagtborg,
vv@peoffset.dk, tlf: 76 95 17 17

Oplag:

4.500 stk. - Redderen læses af
reddere, brandmænd, ledere
og andre medarbejdere i Falck
koncernen, AMU-centre, tekniske
skoler, hospitaler og politikere
samt beredskabs- og forvaltnings-
chefer.

Tekst og billeder i Redderen og på
redder.dk er copyright Reddernes
Landsklub og må kun anvendes
ud over privat øjemed med til-
ladelse fra redaktionen.

ISSN nr. 1603-1660

Side 4

Sociolancen rykker ud

Når udsatte borgere ringer 112, ligger der ind i mellem socialfaglige årsager bag. I Region Midt kan en redder og socialrådgiver hjælpe

Side 8

God idé blev smart app

Kørselsvejledning på 17 sider irriterede Anders B. Rasmussen, som i samarbejde med Region Sjælland har skabt en smart digital løsning

Side 10

Vital lærdom

Undervisningen i førstehjælp i folkeskolen bør opprioriteres og sættes mere i system, mener ambulancebehandler Peter Adam Arenbrandt

Sociolancen hjælper udsatte midtjyder	4
Ny app vælger den rette afdeling	8
Førstehjælp i børnehøjde	10
Temadag om blødningskontrol	12
Mindehøjtidelighed i flot solskin	14
Medieinformation	16
Annoncér i REDDEREN – det betaler sig!	17
RUS Nyhedsbrev: Etiske retningslinjer for ambulancepersonale	18

Livsvigtig viden

”Det der førstehjælp, har det ikke toppet?”

Sådan lød et spørgsmål til en noget forundret redder, som måtte svare bestemt nej.

Førstehjælp er ikke en dille som fidgetspinnere eller Pokemon Go, det er et spørgsmål om liv eller død.

Vi er kommet langt herhjemme med hjertestartere og folk, som kan og vil træde til ved eksempelvis hjertestop. Det betyder, at langt flere overlever end for år tilbage.

Men vi skal videre endnu, og hvorfor så ikke starte i skolerne, som ovennævnte redder foreslår inde i bladet.

Der er godt nok regler om undervisning i førstehjælp i folkeskolen – men de bliver langt fra fulgt af alle.

Opfordringen til Christiansborg må være: Få styr på det, så skolerne ikke kan krybe uden om – og så børnene ikke går glip af livsvigtig viden!

Har du en god historie?

Fagbladet Redderen modtager gerne tips til historier eller emner, som vi kan tage op.

Ambulanceområdet fylder af naturlige årsager en del i bladet. Men vi har et stærkt ønske om at afspejle hele reddergruppen i bladet, så ikke mindst kolleger fra assistance- og brandområdet opfordres til at komme med input.

Henvendelse kan ske til redaktør Morten Andersen (se kontaktdata i kolofonen side 2).

Husk at melde adresseændring

Husk at melde adresseændring til ”Redderen”, når du flytter, så du fortsat kan få bladet på din nye adresse.

Manglende adresseændring giver forgæves arbejde, spildte portokroner og ærgrelse over, at bladet ikke dukker op.

Send en mail om din nye og tidligere adresse til RL-sekretær Pernille Lykke Kristiansen på plk@falck.dk

Udlængsel...

Har du lyst til at gøre en forskel i udlandet – så bliv medlem af RAV nu.

Sociolancen

hjælper udsatte midtjyder

TrygFonden har sikret to år mere til projekt, som har succes med at kombinere socialfaglig og sundhedsmæssig indsats

Det præhospitale system i Region Midtjylland virker perfekt, hvis en borger eksempelvis kommer til skade i en trafikulykke eller får en blodprop.

AMK-vagtcentralen sender hjælpen afsted ud fra helt faste retningslinjer, og mandskabet på ambulancer, helikopter og lægebiler agerer hurtigt og professionelt og får patienterne sendt de rigtige steder hen.

Men når en borger med et alkoholmisbrug ringer 1-1-2 for 10. gang på én

aften, eller når den ensomme enke-mand klager over brystsmerter, som ikke kan eftervises, så kommer den vel-smurte maskine nogle gange til kort.

Det var baggrunden for, at Region Midt for et års tid siden oprettede "Sociolancen" – en særlig enhed, som kan rykke ud, når særligt udsatte midtjyder med sociale eller psykiske udfordringer kontakter 1-1-2.

Projektet har været så stor en succes, at det fra årsskiftet udvides og

Socialrådgiver Mai-Britt Nielsen og ambulancebehandler Tim Linde lærer og bliver inspireret af hinanden og de forskellige faglige tilgange, de har til borgerne.

forlænges i mindst to år takket være en donation på to millioner kroner fra TrygFonden.

Redder og socialrådgiver

Sociolancen er bemannet med socialrådgiver Mai-Britt Nielsen og en ambulancebehandler eller paramediciner og kan køre ud på hverdage fra 8 morgen til 20 aften. Socialrådgiveren ringer altid hurtigst muligt til borgeren, efter at han eller hun har været i kontakt med AMK eller ambulancepersonalet, for at lave en aftale om flere telefonopkald eller besøg med Sociolancen.

- Når man ringer 1-1-2 – måske endda rigtig mange gange – uden at der er et presserende somatisk (legemligt, red.) problem, så er det et råb om hjælp. Vi skal prøve at afdække, hvad borgeren slås med, og så skal jeg fungere som brobygger. Det vil sige bistå borgeren med at få hjælp i kommunalt, regionalt eller frivilligt regi, forklarer Mai-Britt Nielsen.

Der er tale om borgere med komplekse problemer fra hele regionen, så den ekstra socialrådgiver, som ansættes ved årsskiftet, kommer ikke til at mangle opgaver.

P.t. har fire kommuner kontaktpersoner, som socialrådgiverne kan sparre med, men ambitionen i 2018 er, at alle 19 kommuner i regionen bliver inddraget i samarbejdet.

Fylder meget

Ifølge Elin Høymark, oversygeplejerske på AMK-vagtcentralen, er udfordringen med at udsatte borgere ringer 1-1-2 gentagne gange relativt stor. Ud af de daglige 150-250 borgerkontakter anslås det, at 10-15 ikke lader sig løse i det "traditionelle" præhospitale set-up, og enkelte kalder mere på en socialfaglig end en sundhedsfaglig indsats.

- Det fylder rigtig meget i perioder. Vi kan opleve, at nogle ringer et halvt hundrede gange på en uge eller ti gange på en aften. Disse borgere har vi nu mulighed for at hjælpe med sociolancen. Samtidig frigiver det ressourcer til andre borgere, der ringer 1-1-2 og har brug for en akut ambulance, siger Elin Høymark.

Måske eneste kontakt

At der lige ringes til 1-1-2 kan skyldes, at vi altid tager telefonen, og at der er hul igennem, selv hvis taletidskortet er tomt – i den situation er 1-1-2 måske eneste kontakt til omverdenen.

Ambulancebehandler Tim Linde, socialrådgiver Mai-Britt Nielsen og oversygeplejerske på AMK, Elin Høymark, er enige om, at Sociolancen gør en forskel for mange sårbare borgere i Region Midtjylland.

Det er måske også rart for den ensomme bare at tale med nogen og blive taget seriøst – hvert opkald skal behandles som et nyt, for den 10. opringning KAN være reel, og der skal sendes ambulance/lægebil på bestemte meldinger.

Et råb om hjælp

- Men mange gentagne opkald er et udtryk for, at vi ikke kan give svaret eller løsningen på deres råb om hjælp. Vi er lidt magtesløse ved telefonen, og det samme er redderne, der kommer ud. Derfor er Sociolancen et fantastisk godt projekt, fastslår Elin Høymark.

Kontakten til borgerne sker dog ikke kun via 1-1-2 – det kan også være på foranledning af ambulancefolk eller akutlæger, som har konstateret et behov ude i hjemmet.

Nyt tilbud i værktøjskassen

Ambulancebehandler Tim Linde har kørt fire gange med Sociolancen, som Falck er samarbejdspartner omkring.

- Jeg kan rigtig godt lide det. Det er en spændende afveksling fra at køre primærambulance, og så er det meget lærerigt at arbejde sammen med Mai-Britt, at tale med misbrugskonsulenter etc. Jeg kan også godt lide det forebyggende element i projektet i stedet for "brandslukning", siger Tim Linde.

- Alle ambulancefolk kender "gangene", hvor man næsten kan cpr-nummeret i hovedet, når man kommer ud. Man undersøger dem, og oftest

kan man afslutte dem hjemme, og alle er lige vidt. Men med Sociolancen har vi et nyt tilbud i værktøjskassen. Hvis de giver samtykke, kan Mai-Britt kontakte dem måske allerede næste morgen – det giver en god fornemmelse i maven at vide, når man efterlader dem, fortæller Aarhus-redderen.

God kombination

En socialrådgiver og en ambulancebehandler er en god kombination at sende ud sammen, er de begge enige om – for de udsatte borgere kan nemlig sagtens både døje med helbredet og have svære sociale problemstillinger.

Redderen har LP 15, akuttaske og iltkuffert med og laver et tjek af borgeren som ved alle "almindelige" ture. Hvis der ikke er noget alvorligt, drejer besøget sig over til at afdække, hvor skoen trykker.

Misbrug og ensomhed

- Alkoholmisbrug er den mest udbredte problemstilling, og her handler det naturligvis meget om afrusning. Men ellers kan det være ensomhed, demens, andre former for misbrug, psykisk sygdom med videre, forklarer socialrådgiver Mai-Britt Nielsen.

Hun kan kun gå i aktion, hvis borgerne giver samtykke til det.

- Jeg har ingen myndighed og kan ikke bevilge noget til borgeren. Men jeg kan samle bolden op og spille den videre. Jeg kan eksempelvis bistå dem som brobygger til kommunen, og deri-

Besøg af Sociolancen?

Hvis man som redder i Region Midtjylland kommer ud til borgere, som måske kunne have gavn af et besøg af Sociolancen, skal man:

- Spørge borgeren om de har lyst til at få hjælp af en socialfaglig medarbejder
- Sikre sig borgerens mundtlige samtykke og notere dette i patientjournalen
- Fortælle borgeren, at han/hun vil blive ringet op af en socialfaglig medarbejder
- Kontakte AMK-vagtcentralen og videregive borgerens navn, adresse, samtykke
- Huske især telefonnummer, da borgerne som lever på gaden kun kan kontaktes via mobilen.
- AMK-vagtcentralen vil så via døgnrapport give den socialfaglige medarbejder besked om borgers ønske om hjælp.

Nice to know:

- Sociolancen kan køre ud på hverdage 8-20.00
- Sociolancen sendes fra Aarhus, men kan køre ud i hele regionen.
- Sociolancen har indtil videre været på besøg hos borgere i 16 ud af 19 kommuner

gennem støtte dem i at få den rette hjælp. –Målet er at etablere en mere langsigtet og helhedsorienteret hjælp, siger hun.

Mangler brobrygger

Mange af borgerne FÅR allerede hjælp i forskellig form, dog tydeligvis uden at det fungerer optimalt. Der mangler måske en til at samle trådene eller give en hånd til at komme over en stopklods i deres tilværelse. Andre bliver "opdaget" gennem deres kontakt til det præhospitale, og så tager Mai-Britt Nielsen fat i de rette myndigheder for at skaffe eksempelvis hjemmepleje, misbrugsbehandling eller anden hjælp.

- Det kan godt gå under radaren, hvis huset, haven og hele tilværelsen vokser over hovedet på en ældre enke-mand. Så er det først, hvis de eksempelvis falder i hjemmet, at man får øje på dem og opdager, at de måske er dehydrerede/underernærede. Mange ældre spørger kun om hjælp én gang, og hvis de får afslag, vender de ikke tilbage, siger hun.

Det virker

Erfaringerne med Sociolancen er så gode, at indsatsen kan mærkes både på AMK-vagtcentralen og hos redderne.

- Vi kunne eksempelvis tydeligt mærke, da Mai-Britt havde sommerferie, hvor efterspurgt hun var. Så det viser, at det nytter, siger Elin Høymark. Hun oplever, at Sociolancen formår at hjælpe nogle af dem, der ringer ofte, så de permanent eller i en periode stopper med at trykke 1-1-2.

- Der kommer dog hele tiden nye til, så problemet vil aldrig forsvinde helt, men projektet gør helt sikkert en forskel, fastslår hun.

Tim Linde er enig:

- Jeg og mine kolleger oplever også, at nogle af de kendte ansigter, som vi er hos rigtig ofte, "forsvinder" i perioder. Det er i mange tilfælde, fordi Sociolancen har været på spil, siger Tim Linde.

Små skridt fremad

Mai-Britt Nielsen understreger, at Sociolancen ikke kan "redde" alle. Men mindre kan også gøre det.

- Hvis vi kan hjælpe en borger med et alkoholmisbrug med afrusning, så han har en god periode på måske tre-fire måneder, er det også noget værd. Det er sårbare mennesker, ofte med et begrænset netværk, og der skal ikke meget til at vælte læsset. Men flere gode perioder kan måske være med til at skabe det nødvendige overskud og motivere til at stoppe misbruget mere permanent, siger Mai-Britt Nielsen, som får mange input gennem samarbejdet med behandlerne:

- Jeg kigger jo primært på det socialfaglige, men jeg lærer meget af redderne. Det er en stor force med forskellige faggrupper, for de gør eller siger ofte noget til borgerne, som er super godt, og som jeg ikke har tænkt på med min baggrund. De er så professionelle og behagelige over for folk, og de gør et fantastisk stykke arbejde, slutter Mai-Britt Nielsen.

En brandgod aftale!

Vidste du, at Falck Danmark A/S har en brandgod indkøbsaftale med AJ Produkter?

Står du og mangler inventar til Falck stationen? Husk, at Falck får 21% rabat indenfor følgende produktkategorier: Omklædningsrum, Værksted & Industri, Lager, Transport & Løft samt Miljø & Sikkerhed og så leverer vi fragtfrit ved køb over 1000 kr. (excl. moms).

Hos AJ Produkter er vi altid behjælpelige med indretningsforslag og monteringservice. Bestil vores katalog eller et konsulentbesøg på ajprodukter.dk eller kontakt os på tlf. 59 400 999.

OVERRASKENDE MEGET™

Foto: Jørgen Aarhøj

DEMC8

AARHUS 2018
25.-26. OKTOBER

DELTA I NORDEUROPAS STØRSTE AKUTKONFERENCE

Sæt X i kalenderen

d. 25. & 26.

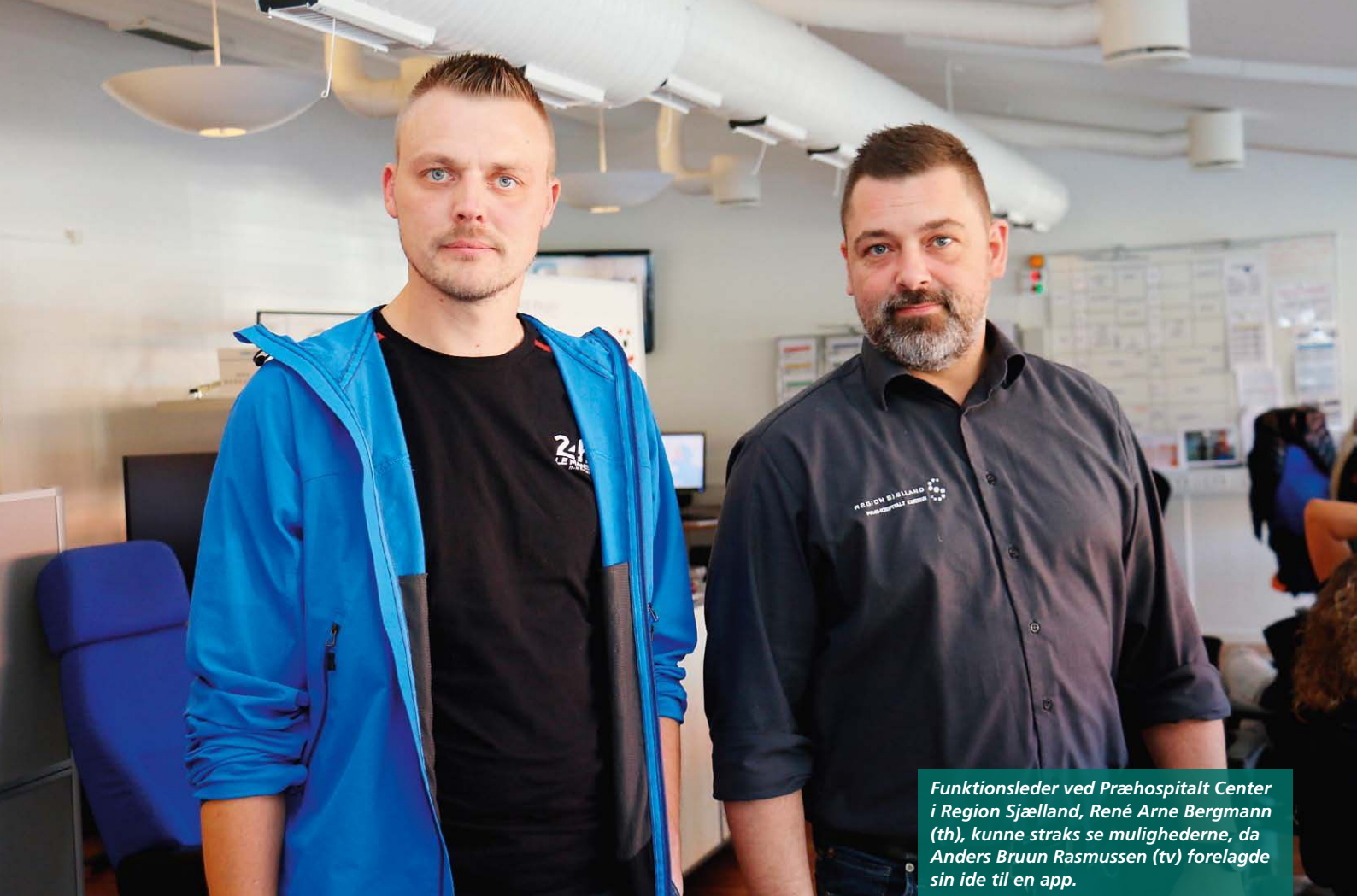
oktober 2018

HUSK: Prækurser
den 24. oktober
2018 i Aarhus

DEMC8 arrangeres af:

8th Danish Emergency Medicine Conference | Akutmedicin hele vejen

Ny app vælger den rette afdeling

Redder fik ideen til smart digital kørselsvejledning, som i august havde premiere i Region Sjælland

Ofte er de bedste opfindelser og ideer så indlysende, at man uvilkårligt siger: "Hvorfor er der ingen, der har tænkt på det noget før?"

Det gælder også den nye kørselsvejlednings-app, som Anders Bruun Rasmussen, ambulanceassistent i Næstved, har stået fadder til.

På baggrund af GPS og nogle få oplysninger kan appen hurtigt fortælle ambulancefolk (og vagtlæger), hvilken by og sygehusafdeling en given patient skal transporteres hen til, uanset hvor de befinder sig i regionen.

17 tætskrevne sider

Anders Bruun Rasmussen fik ideen, da han kom til Region Sjælland efter elevtiden i Region H. I hovedstaden er sygehusmodtagelserne til at overskue, mener han, mens den sjællandske geografi og sygehusstruktur voldte redderen noget større udfordringer.

- Vi havde 17 tætskrevne A4-sider med retningslinjer. Man skulle forholde sig til en masse parametre: Hvilken sygdom eller skade har de, hvilken alder, er det på den ene eller den anden

side af Sydmotorvejen? Er det kørsel 1 eller 2: Hvis du f.eks. holder i Faxe, skal du til Slagelse, hvis det er kørsel 2, og Køge, hvis det er kørsel 1. Er du lidt længere nede mod Tappernøje, skal du til Nykøbing.

- Hvis du stod til et færdselsuheld på en motorvej eller landevej, skulle du finde ud af, hvilken kommune dette stykke vej hørte til. Dertil kom, at der blev sendt ændringer til vejledningen cirka en gang om ugen, både store og små. Så det var svært at hitte rede i, fortæller Anders Bruun Rasmussen.

Oplæg til regionen

Alt dette fik ham til at spekulere på, om man ikke kunne finde på noget smartere – noget der var baseret på GPS'en i moderne telefoner. Så i som-

meren 2016 lavede han et PowerPoint-oplæg og sendte det til Præhospitalt Center i Region Sjælland.

Herefter gik det temmelig hurtigt.

- Vi var jo godt klar over, at vejledningen var ret kompliceret, og vi havde drøftet, hvordan vi kunne gøre det anderledes og nemmere. Da vi så Anders' oplæg, var vi klar over, at det var rigtig godt tænkt og noget, vi skulle arbejde videre med, fortæller funktionsleder René Arne Bergmann.

Over forventning

Der blev taget kontakt til Aarhus-firmaet Onlimited, som tidligere havde lavet "Akuthjælp"-appen for Danske Regioner. Der blev også lavet en arbejdsgruppe, hvor blandt andre Anders Bruun Rasmussen fik sæde for at sikre, at produktet blev hurtigt, brugervenligt og funktionelt for de reddere, der rent faktisk skulle bruge det.

Efter måneders møder, indtastning af retningslinjer, udviklingsarbejde og tilretninger blev appen frigivet i august i år – i øvrigt også i en version rettet mod vagtlægerne.

- Resultatet er langt over, hvad jeg havde drømt om. Jeg synes, den er super flot lavet og fungerer perfekt – og jeg er stolt af at have haft en rolle i skabelsen, siger redderen, som ikke er blevet millionær på ideen.

- Tre flasker vin er det blevet til, siger han og understreger, at det var ønsket om at afhjælpe et problem og ikke penge, der motiverede ham.

Ide til andre regioner?

Blandt kollegerne har han kun hørt positive ytringer om appen, som nemt kan opdateres, når retningslinjer ændres eller eksempelvis hvis en afdeling lukker midlertidigt for optag.

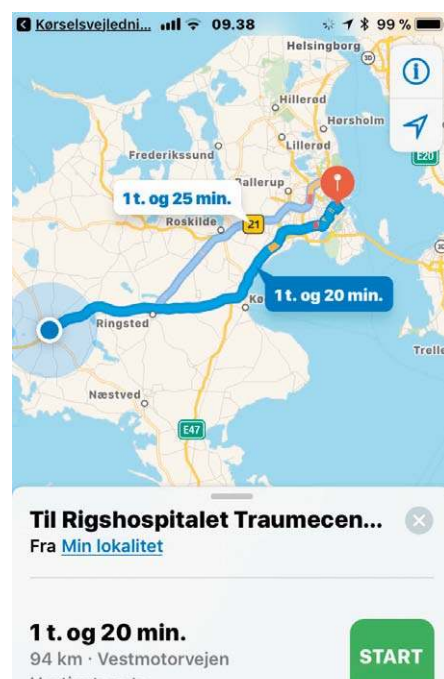
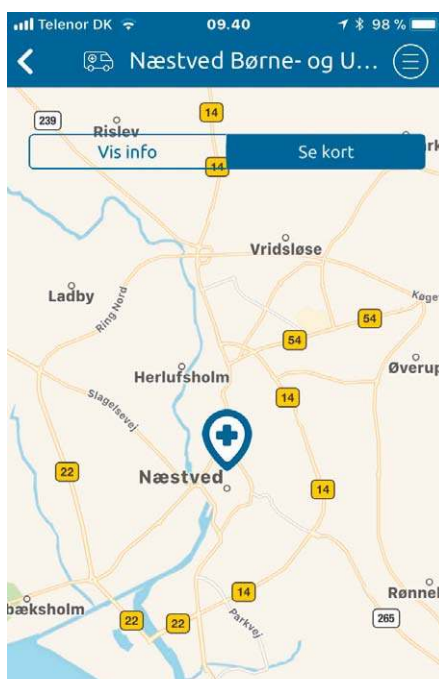
Samtidig med at gøre arbejdet nemmere for redderne, så kan appen måske spare patienterne for den tid, det tidligere tog at vælge den rette destination.

Ifølge René Arne Bergmann har både Region H og Region Syd udtrykt interesse for appen, som med relativt beskedne omkostninger kan "versioneres" til andre regioner.

Præhospitalt Center i Region Sjælland svarer gerne på spørgsmål i den anledning, lover funktionslederen.

Appen kender hele tiden sin placering takket være GPS. Med nogle få oplysninger om patienten kan den derfor – på baggrund af de retningslinjer, den er fodret med – hurtigt fortælle, hvor patienten skal køres hen.

Den oprindelige kørselsvejledning bliver naturligvis holdt ajour og kan anvendes, hvis appen skulle svigte eller hvis man ikke er tryk ved at bruge den. Men hidtil har den vist sig særdeles stabil, og modtagelsen blandt kollegerne har været meget positiv.

Førstehjælp i børnehøjde

Roskilde-behandler ønsker helt faste rammer
for skolernes førstehjælps-undervisning

Rapporten "Førstehjælpsundervisning i folkeskolen" kan downloades på www.si-folkesundhed.dk og www.interventionsforskning.dk under udgivelser/publikationer.

Undervisning i førstehjælp har været et krav i Folkeskolen siden 2005, hvor det blev en del af færdselslære. Efter 3. klassesettrin forventes eleverne at kunne hjælpe ved tilskadekomst (alarmering etc.), efter 6. klassesettrin skal de kunne give basal førstehjælp, og efter 9. klasse skal de kunne udføre livreddende førstehjælp så som hjertelungeredning.

Men man behøver ikke bruge lang tid på Google for at konstatere, at området har været forsømt igennem mange år.

Tallene har rettet sig lidt over årene, men ifølge et studie er det stadig kun cirka 60 procent af skolerne, som helt eller delvist gennemfører undervisningen.

Indskærpet i '15

"Folkeskoler dumper i førstehjælp" skrev DR i 2010. "Skoler underviser ikke i førstehjælp", hed det i en artikel i "Folkeskolen" i 2012, og i 2015 oplyste TV 2 at "Skoler bryder loven – ignorerer undervisning i førstehjælp". Samme år, i 2015, skrev den daværende undervisningsminister Christine Antorini (S) ud til alle landets kommuner og indskærpede, hvordan reglerne er.

Det halter dog som nævnt fortsat gevaldigt mange steder, og det ærgrer blandt andre Peter Adam Arenbrandt, som er ambulancebehandler (snart paramediciner) i Roskilde.

Han har blandt andet talt med en skole i hjemkommunen Frederiksberg, og her var meldingen, at børnene havde noget undervisning i 0. klasse – men ingen planer om at følge det op på senere klassesettrin.

Vitalt emne

- Jeg synes jo, det her emne er så vitalt. Naturligvis er det vigtigt at lære engelsk, matematik med videre – det er hævet over enhver tvivl. Men førstehjælp handler om liv eller død i mange tilfælde – det kan da ikke blive mere betydningsfuldt, påpeger Peter Adam Arenbrandt.

I sit arbejde oplever han jævnligt, hvor afgørende det er, at den pårørende eller forbipasserende er klædt på til at handle ved hjertestop, ulykke etc.

- Det er så vigtigt. Eksempelvis falder chancen for at overleve et hjertestop med 10 procent for hvert minut uden behandling. Heldigvis er der stigende vilje og evne til at hjælpe, men der er stadig for mange, der ikke tør eller

Peter Adam Arenbrandt er selv førstehjælpsinstruktør samt instruktør i psykisk førstehjælp i Psykiatrifonden. Den konservative byråds kandidat i Frederiksberg Kommune understreger, at børn på de laveste klassesettrin naturligvis ikke skal kunne lave hjertelungeredning, men at viden og færdigheder justeres i forhold til alder og klassesettrin.

vil gribe ind. Jeg oplevede endda en situation, hvor tilskuere sagde, at det var "ulækkert" som begrundelse for, at de ikke gjorde noget, beretter ambulancebehandleren.

Naturligt at gribe ind

Hans egen holdning er, at systematiseret undervisning fra en tidlig alder i folkeskolen vil gøre det naturligt og selvfølgelig for kommende generationer at gribe ind, når noget sker.

- Førstehjælpsundervisningen i forbindelse med kørekortet er en pligt, der bare skal overstås for de unge mennesker. Men med mindre skolebørn kunne man lege principperne ind og eliminere den der berøringsangst, mange har. Jeg har en oplevelse af, at mange går lidt rundt med skyklapper på og er sig selv nærmest. Vi bør blive bedre til at se hinanden og hjælpe hinanden, mener Peter Adam Arenbrandt.

Han vurderer, at blot tre-fire timers undervisning på hvert eller hvert andet klassesettrin kan flytte meget. Men det skal ind i læseplanen eller på anden vis udformes sådan, at skolerne ikke længere kan ignorere eller neddrogle førstehjælpen.

Også ens nærmeste

- Det handler jo ikke kun om at hjælpe fremmede. I mange tilfælde er det ens nærmeste og kæreste, man pludselig

kan stå og skal hjælpe i en akut situation. Vores datter Alma skal snart i skole, og jeg så da gerne, at hun lærte at agere, hvis en af os pludselig faldt om eksempelvis, siger Peter Adam Arenbrandt.

Han stiller op til kommunalvalget i november i hjemkommunen Frederiksberg, og han håber meget, at "politikerkollegerne" inde på Christiansborg vil sætte emnet på dagsordenen i en nær fremtid.

FAKTA:

Hvert år bliver cirka 4000 danskere ramt af hjertestop. Hvis der ikke er nogen vidner, der træder til, før ambulancen når frem, overlever 1 ud af 31. Hvis et vidne træder til og yder genoplivning, overlever 1 ud af 8.

Kilde: Hjerteforeningen.

Temadag om blødningskontrol

Dansk Ambulanceråd og RUS var vært for spændende arrangement i Silkeborg

Onsdag den 13. september blev der på DAPUC i Silkeborg afholdt en temadag med overskriften "Blødningskontrol".

Med ambulancebehandler Lasse Gustafson som primus motor og tovholder var det Dansk Ambulance Råd og RUS, der inviterede til dette gratis arrangement, som flere end 120 mødte op til.

Første mand på podiet var Esben Lorentzen fra Syd- og Sønderjyllands Politi.

Han konstaterede, at betjentene er blevet markant bedre til at håndtere såkaldte penetrerende skader (skud og stik) end for en halv snes år siden.

- Men I bliver dog ikke arbejdsløse foreløbig, sagde han med et smil til ambulancefolkene i publikum.

Esben Lorentzen har en baggrund som sygeplejerske, og ud over de "almindelige" politiopgaver som indsatsleder er han førstehjælpsinstruktør i politiet. Han oplever, at der er stor interesse og engagement omkring undervisningen.

Fokus på skud og stik

Den aktuelle bandekonflikt har sat fokus på udfordringer med stik- og skudsår. Esben Lorentzen fortalte, at der er basis blødningskontroludstyr i alle patruljevogne, og politifolkene er

instrueret i at kontrollere for kraftige, ikke-åbenlyse blødninger samt sikre frie luftveje. De skal kunne lave selvstændig behandling i op til 30 minutter ved penetrerende skader.

Det kom frem, at politifolk i reaktionspatruljer træner på dette felt tre gange årligt.

Til spørgsmålet om ambulancefolks rolle i såkaldte "varme situationer", eksempelvis et masseskyderi, hvor situationen ikke er 100 procent afklaret, havde han ikke en færdig opskrift (politiet bruger betegnelserne "sikkert", "sikkert nok" eller "ikke sikkert"). En mulighed kunne være at eskortere ambulancefolk frem til en improviseret og sikret "samleplads" inde i det potentielt farlige område. Men om ambulancefolk (eller politifolk) skal uddannes specielt til disse opgaver, må andre afgøre, lød det.

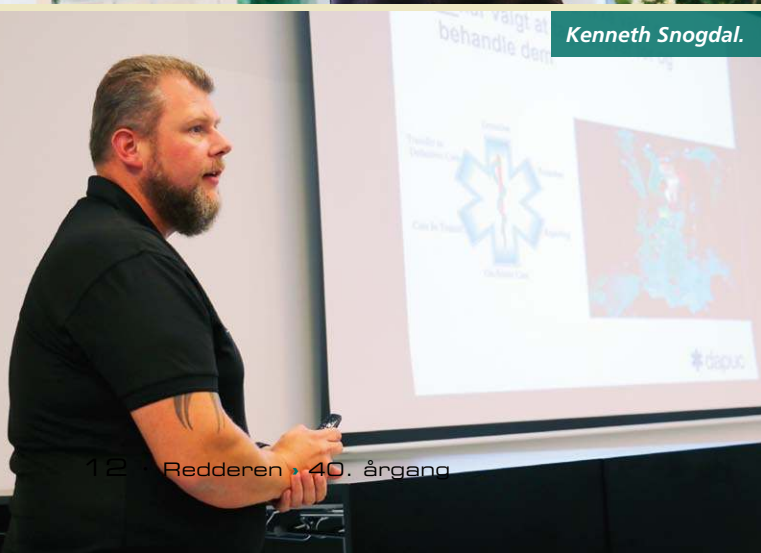
Lasse Gustafson.

Esben Lorentzen.

Kenneth Snogdal.

Allan Pedersen.

Der var stor interesse for arrangementet i Silkeborg.

Taktisk medicin

Næste oplægsholder var et medlem af Frømandskorpset, og han fortalte om såkaldt taktisk medicin.

Soldaten, som af sikkerhedshensyn ikke ønskes navngivet i bladet, har været udsendt i ex-Jugoslavien, Afghanistan, Somalia (piratbekæmpelse), og en lang række andre brændpunkter. Han og hans folk har stor erfaring med at behandle skader efter skud og eksplosiver.

Repræsentanten fra Frømandskorpset fortalte, at man bl.a. i USA og Danmark har kigget grundigt på tidligere erfaringer for at lære af dem.

Han fortalte, at blandt de soldater, som bliver dræbt i kamp, dør 90 procent af dem, inden de når en "rigtig" medicinsk facilitet.

Cirka 85 procent af de dræbte på kamppladsen dør på grund af blødninger, og 31 procent af blødningerne har en karakter, så de kunne tackles/standses.

Unødvendige tab

I Vietnam døde flere end 2500 amerikanske soldater af sår/blødninger i ekstremiteter uden andre skader. Et helt unødvendigt højt tal mener man i dag,

hvor svaret i høj grad er de såkaldte tourniquet'er (årepresse).

- Tidligere slog læger korsets tegn for sig, hvis de hørte ordet, konstaterede soldaten. Folk med baggrund som værnepligtige etc. vil også vide, at dét med årepresse blev betragtet som noget, der var stort set lige så farligt som såret i sig selv.

Men i den seneste halve snes år er opfattelsen ændret markant, fortalte han, og i dag er præfabrikerede tourniquet'er med i bl.a. frømændenes udrustning.

Ifølge oplægsholderen er der overvældende data på, at INGEN soldater har mistet arme eller ben på grund af tourniquet.

Nye produkter

Han fortalte også, at der arbejdes en del i de såkaldte hæmostatiske produkter så som Combat Gauze. Det er midler, som arbejder med koagulationen og i princippet kan standse blødninger meget hurtigt. Visse forudsætninger skal være opfyldt, for at de rigtigt er effektive, sagde han, men ingen tvivl om, at det på længere sigt vil blive et værdifuldt værktøj.

- Overordnet er danske soldater i

dag – ikke kun i Frømandskorpset – virkelig dygtige til at standse blødninger, og det er et område, der trænes målrettet i, lød konklusionen fra oplægsholderen.

Workshops

Det nyeste udstyr på området var også emnet for de sidste to oplægsholdere, Allan Pedersen og Kenneth Snogdal (paramediciner og udviklingskonsulent hos DAPUC).

Allan Pedersen (tidligere redder) fortalte kort om sin virksomhed AP Services, som leverer taktisk og præhospitalt udstyr og rådgivning til virksomheder og organisationer som politiet, forsvaret, FN, Røde Kors og mange andre. Og han berettede om, hvilke tourniquet'er og lignende produkter, som virksomheden havde gode erfaringer med.

Efter Kenneth Snogdals indlæg blev deltagerne delt i hold, hvor de kunne prøve kræfter med forskellige workshops, scenarier og udstyr, inden det spændende arrangement blev rundet af med feedback fra salen.

Mindehøjtidelighed i flot solskin

Den første fredag i oktober mindes faldne brand- og redningsfolk i Holmens Kirke i København

Tekst: Ib Roslund

Foto: Bjørn Nielsen

Beredskabsforbundets Musikkorps og en række faner tog godt imod de mange ulasteligt klædt – og ikke mindst uniformerede – gæster, der mødte frem udenfor Holmens Kirke, da der var mindehøjtidelighed for faldne brand- og redningsfolk fredag den 6. oktober.

De kom fra regeringen, Folketinget, Beredskabsforbundet, Danske Beredskaber, Falck, Rigspolitiet og andre instanser i det danske beredskab. Som en af de sidste ankom forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen, hvorefter fanerne blev ført ind og opstillet ved alteret til tonerne af G.F. Händels "Dig være ære".

Herefter tog sognepræst Peter Thyssen ordet til en indgangsbøn og startede en flot gudstjeneste med en god prædiken, salmer og sang af Holmens Kirkes Vokalensemble. Undervejs fik præsidenten for Beredskabsforbundet, Jan Johansen, ordet til at tale på vegne af de tre arrangører: Beredskabsforbundet, Falck og Danske Beredskaber.

- I dag er det tid til at tænke tilbage og mindes. Tid til at tænke på de tusinder af brand-, rednings- og ambulancefolk, som år efter år rykker ud til over 10.000 brande og mange andre former for redningsaktioner – ofte under omstændigheder der er farlige

for deres eget liv og helbred. Og på mange måder er udfordringerne ikke blevet mindre, når for eksempel stadig mere vilde storme hærger vores verden, sagde Jan Johansen blandt andet.

Efter selve gudstjenesten gik deltagerne ud i kirkehaven, hvor formanden for Danske Beredskaber Jarl Vagn Han-

sen en lagde en krans ved mindestenen for faldne brand- og redningsfolk sammen med Jan Johansen, forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen og adm. direktør for Falck Jakob Riis.

SIKKER TRANSPORT AF NYFØDTE

KangooFix sikrer, at transport af nyfødte kan ske med barnet og den nybagte moder i tæt forening, uden at der slækkes på sikkerheden. KangooFix systemet er testet og godkendt efter CE-EN1789

 FERNO
Norden

Tlf.: 43624316

www.fernonorden.dk

E-mail: fas@fernonorden.com

MEDIEINFORMATION

Deadlines og udgivelser 2017/18

Nr. 8 - 2017
Annoncer 29. september
Udgivelse 14. oktober

Nr. 9 - 2017
Annoncer 27. oktober
Udgivelse 11. november

Nr. 10 - 2017
Annoncer 1. december
Udgivelse 16. december

Nr. 1 - 2018
Annoncer 5. januar
Udgivelse 20. januar

Nr. 2 - 2018
Annoncer 16. februar
Udgivelse 3. marts

Nr. 3 - 2018
Annoncer 16. marts
Udgivelse 4. april

Nr. 4 - 2018
Annoncer 20. april
Udgivelse 5. maj

Nr. 5 - 2018
Annoncer 1. juni
Udgivelse 16. juni

Nr. 6 - 2018
Annoncer 3. august
Udgivelse 18. august

Nr. 7 - 2018
Annoncer 31. august
Udgivelse 15. september

Redderen læses af reddere, brandmænd, medarbejdere ved Falck koncernen, Erhvervsuddannelsescentre, hospitaler og politikere samt beredskabs- og forvaltningschefer.

Størrelse	B x H (Højformat)	B x H (Tværformat)	Pris
Helside	210 x 297 mm	+ 3 mm til beskæring	kr. 10.225,-
Bagside	135 x 220 mm		kr. 6.500,-
A str. (1/1)	186 x 261 mm		kr. 7.800,-
B str. (1/2)	122 x 261 mm	186 x 128 mm	kr. 4.900,-
C str. (1/4)	58 x 261 mm	186 x 85 mm	kr. 2.900,-
D str.	122 x 128 mm		kr. 2.900,-
E str.		122 x 85 mm	kr. 1.700,-
F str.	58 x 128 mm		kr. 1.200,-
G str.		122 x 64 mm	kr. 1.200,-
Rubrik	58 x 58 mm		kr. 800,-

Farver & tekniske specifikationer:

Priserne er gældende for levering af fuldt færdigt annoncemateriale, leveret som en højtopløst PDF-fil i CMYK, konverteret med korrekt icc-profil med density på max. 300%, efter europæisk farvestandard (ISO12647-2).

Trykteknik: Offset. Raster: 70 lin. Papir: 115 gr. glittet. Oplag: 4500 ekspl.

Der reduceres ikke i prisen ved færre farvevalg.

Leveres på et vilkåret som helst media, eller via mail: wv@peoffset.dk

Vi opsætter naturligvis gerne annocen, der faktureres efter tidsforbrug.

Rabatordninger:

Ved 4 indrykninger - 25% rabat.

Ved 8 indrykninger - 33% rabat.

Annoncerne skal indrykkes på kalenderåret.

Morten Andersen
Redaktør:
Ringstedgade 128 · 4700 Næstved
Mobil: 20 76 17 22
E-mail: moa@falck.dk

Flemming Frederiksen Kyster
Journalist:
Langesøvej 67 · 7000 Fredericia
Mobil 28 91 29 80
E-mail: journalist@redder.dk

PE offset A/S
Annoncesalg:
Winnie Vagtborg
Tømrervej 9 - 6800 Varde
Tlf.: 76 95 17 17 · Fax. 75 21 04 10
E-mail: wv@peoffset.dk
www.peoffset.dk

Annoncér i **REDDEREN** – det betaler sig!

Reddernes Landsklubs blad REDDEREN er igennem tre årtier blevet udsendt til

- Reddere inden for ambulance, assistance og brand hos Falck og Responce samt ledelsen i samme
- Til kommunale beredskabschefer, præhospitale ledere, alle regionsmedlemmer i landets regioner, relevante Folketingspolitikere, fagforeninger m.v.

Undersøgelser viser, at de færreste læsere nøjes med at skimme bladet – det bliver læst.

En annonce i REDDEREN bliver med andre ord set – og af de rigtige mennesker! Vi har desuden højst én annonce pr. opslag, hvilket giver annoncerne stor gennemslagskraft.

REDDERENS redaktionsudvalg består af en gruppe meget entusiastiske mennesker, som for de flestes vedkommende selv er reddere. Og vi brænder alle sammen for at producere et læsevenligt, relevant og spændende blad, som i sine budskaber og artikler rækker ud til en bred vifte af modtagere.

Men vi kan ikke undvære vores gode annoncører, som alle yder et uundværligt bidrag til udgivelsen af de årligt 10 numre. Så måske var det noget for din virksomhed eller organisation at annoncere i REDDEREN og dermed støtte udgivelsen af vores fagblad, samtidig med, at jeres annoncer bliver set af de rigtige mennesker.

Kontakt Pernille Lykke Kristiansen, sekretær i Reddernes Landsklub og medlem af redaktionsudvalget, på plk@falck.dk eller telefon 4028 3201. I kan også kontakte vores trykkeri PE Offset direkte ved Winnie Vagtborg, vv@peoffset.dk eller telefon 7695 1717, eller se mere på www.redderen.dk.

PS: Kender du til leverandører eller faste samarbejdspartnere, som har megen "redder-relateret" samhandel med Falck, så send et tip til Pernille Lykke Kristiansen. Så kontakter hun dem med hensyn til mulig annoncering, så vi kan opretholde REDDERENS frekvens og kvalitet.

Etiske retningslinjer for ambulancepersonale

I forbindelse med vores autorisationsprojekt har paramediciner Peter Bech Jacobsen, i samarbejde med RUS og ph.d. i medicinsk etik Jacob Birkler, arbejdet på et sæt etiske retningslinjer for ambulancefaget, der nu er blevet sendt i høring hos relevante interessenter og samarbejdspartnere

RUS har i forbindelse med færdiggørelsen af de etiske retningslinjer talt med Peter og Jacob om deres tanker om at sætte ord på etik i en ambulancemæssig kontekst.

Etik i praksis

Peter er ambulancefaglig leder i Region Sjælland og har stor undervisnings erfaring inden for det præhospitale område. Han har stor interesse for de etiske aspekter af ambulancefaget, og Peters rolle har derfor været at skabe nogle vedrørende og håndgribelige etiske retningslinjer, der kan bruges i praksis:

"Præhospitalt står vi tit i etiske dilemmaer, hvor vi bliver udfordret på det juridiske, moralske eller det følelsesmæssige, og hvor de 'rigtige beslutninger' bliver næsten uoverskuelige. Formålet med de etiske retningslinjer har ikke været at lave en manual for, hvordan man præcist skal agere i den bestemte situation, men et redskab til at skærpe vores generelle bevidsthed og opmærksomhed på det ansvar, der følger med at behandle patienter. Et redskab til refleksion og samtale over de situationer og dilemmaer, som vi kommer til at stå i."

Etikkens formål og form

Hvor Peters blik på etikken har udgangspunkt i praksis, har Jacob bidraget med et mere videnskabeligt blik på ambulancefagets etiske aspekter.

Jacob er forfatter af en lang række bøger og artikler om etik i sundhedsvæsenet og har desuden været medforfatter på en række sundhedsprofessionelles etiske retningslinjer. Han rolle har derfor været at stille de kritiske spørgsmål og spore os ind på, hvad formålet og formen skulle være for ambulancepersonalets ret-

Peter Bech Jacobsen har sørget for, at de etiske retningslinjer er virkelighedsnære og praktisk anvendelige.

Jacob Birkler har bidraget med et videnskabeligt blik på ambulancefagets etiske aspekter.

ningslinjer. Jacob er desuden garant for, at retningslinjerne er udformet i overensstemmelse med, hvordan etik generelt håndteres og formuleres i en sundhedsfaglig kontekst. Han er godt tilfreds med resultatet:

"Formuleringerne i de etiske retningslinjer for ambulancepersonalet er blevet skarpe og konsistente. De etiske retningslinjer skal være et svar på 'det

vi som ambulancessreddere står for', og 'det vi som ambulancessreddere skønner er vigtigt og værdifuldt'. Jeg håber derfor, at retningslinjerne etisk set er blevet et udtryk for reddernes værdimæssige grundlag."

Invitation til input

De etiske retningslinjer er først og fremmest tænkt som et bidrag til refleksion, når tvivlen opstår. Det er derfor RUS' forhåbning, at de etiske retningslinjer for ambulancepersonalet vil blive brugt som et aktivt værktøj på skolerne og i driften til refleksion og diskussion om de svære dilemmaer og situationer, man som ambulancepersonale kommer ud for i det daglige virke.

RUS har i den forbindelse inviteret relevante interessenter i branchen til at komme med bemærkninger og eventuelle input til de etiske retningslinjer, så vi sikrer, at de er repræsentative for faget, og ikke mindst vil blive taget vel imod.

Vi håber at kunne præsentere de etiske retningslinjer for ambulancepersonalet i begyndelsen af det nye år.

De etiske retningslinjer tager udgangspunkt i ambulancepersonalets relation til hhv. patienten, pårørende, andre faggrupper og samfundet generelt.

CV

Både Peter og Jacob har allerede nu haft lange og imponerende karrierer inden for deres respektive felter. Herunder er listet nogle nedslagspunkter:

Peter Bech Jacobsen

- Har kørt ambulance siden 1996 – de sidste 11 år som paramediciner
- Ambulancefaglig- og vagthavende leder i Region Sjælland
- Tilknyttet advanced paramedicforløbet i Region Sjælland
- Underviser på assistentuddannelsen i Hillerød og på CAMES og er desuden ALS-instruktør samt national bedømmer OSCE
- Medlem af RUS' ambulance-referencegruppe

Jacob Birkler

- Cand.mag. i filosofi og psykologi og ph.d. i medicinsk etik
- Tidligere formand for Etisk Råd
- Har undervist på bl.a. sygeplejeskole og jordemoderuddannelsen
- Har skrevet en lang række bøger om filosofi, etik og videnskabsteori samt talrige artikler i fagblade og videnskabelige tidsskrifter
- Debattør i danske medier og hyppig anvendt foredragsholder

Kontaktdata:

Nille Aaby
Udviklingskonsulent
20 99 06 05
nille.aaby@3f.dk

Maja Brolos
Udviklingskonsulent
23 98 64 25
maja.brolos@3f.dk

Auto-reddere **frygter** uopmærksomme bilister

Når der sker en ulykke på for eksempel motorvejen, sendes redningsfolk ud for at hjælpe de nødstedte bilister og få fjernet havarerede biler fra vejen. Men det er ikke altid et helt ufarligt arbejde, viser en ny undersøgelse gennemført blandt 273 reddere.

I undersøgelsen siger 64 procent af redderne, at de inden for det seneste år har været i en farlig situation, hvor de måtte springe til siden eller flytte sig hurtigt, så de ikke blev ramt af en uopmærksom bilist.

Blandt redderne siger otte ud af ti, at de har oplevet det flere gange inden for det seneste år.

I nogle tilfælde går det desværre også galt, viser undersøgelsen. 28 procent af redderne siger, at de fået påkørt deres afspærringsmateriel af en uopmærksom bilist, og 6 procent af redderne har fået påkørt deres redningskøretøj. Næsten en ud af ti (ni procent) siger, at de selv er blevet ramt af uopmærksom bilist. Undersøgelsen er lavet af Rådet for sikker trafik og SOS/DAH.

Læs med i næste udgave af REDDEREN, hvor vi blandt andet gør status på assistanceområdet samt bringer indtryk fra DEMC8 konferencen i Aarhus.

Har du input til historier eller emner, vi kan tage op, så skriv til redaktør Morten Andersen på moa@falck.dk